

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 525/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti ČSOB Leasing, a. s., Panónska cesta 11, Bratislava, právne zastúpenej advokátom JUDr. Jozefom Mészárosom, Jesenského 2, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Cob 121/2016 z 31. augusta 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti ČSOB Leasing, a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2017 doručená sťažnosť spoločnosti ČSOB Leasing, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6

ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 121/2016 z 31. augusta 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že «Žalobou zo dňa 10.01.2005 sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom: [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), na Okresnom súde Spišská Nová Ves domáhal určenia, že právny úkon žalobcu zo dňa 17.12.2004 - odstúpenie od kúpnej zmluvy č. 09/09/2003 zo dňa 09.09.2003 je platný, a súčasne sa domáhal voči 1/ [REDAKOVANÉ] - [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný v 1. rade“), 2/ [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný v 2. rade“) náhrady trov konania, voči žalovanému v 2. rade sa domáhal nešpecifikovanej škody a voči žalovanému v 1. rade rade sa domáhal vrátenia zaplatenej kúpnej ceny vo výške 2 994 271,- Sk a zaplataenia istiny 568 614,- Sk titulom náhrady škody, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súdne konanie sa pred Okresným súdom Spišská Nová Ves, ako súdom prvej inštancie, vedie pod sp. zn. 12Cb/7/2005.

Na pojednávaní konanom na súde prvej inštancie dňa 14.11.2008 žalobca navrhol, aby súd pripustil do konania na strane žalovaného spoločnosť sťažovateľa, a to ako žalovaného v 3. rade (ďalej len ako „sťažovateľ“ alebo „žalovaný v 3. rade“). Súd prvej inštancie tomuto návrhu žalobcu vyhovel uznesením zo dňa 20.11.2009, č. k. 12Cb/7/2005-280.

Podaním zo dňa 31.03.2010 navrhol žalobca súdu zmenu petitu svojej žaloby a žiadal, aby súd rozhodol, že odstúpenie zo dňa 17.12.2004 od Kúpnej zmluvy č. 09/09/2003 zo dňa 09.09.2003 (ďalej len „KZ č. 09/09/2003“), uzatvorenej medzi žalobcom (ako kupujúcim) a žalovaným v 1. rade (ako predávajúcim), ktorej predmetom bolo dodanie motorového vozidla IVECO DAILY 65C 15 V/P v prevedení mikrobús pre 21 osôb, v spojení so zmluvou č. LZS/03/02214, uzatvorenou dňa 03.12.2003 medzi žalobcom (ako kupujúcim) a žalovaným v 3. rade/sťažovateľom (ako predávajúcim), je platné. Ďalej sa domáhal, aby žalovaní boli zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške uhradených splátok úvery vo výške 105 344,42 Eur a úrok z omeškania z uvedenej sumy vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby NBS od 27.09.2007

do zaplataenia. Žalobca tiež navrhol, aby žalovaní boli zaviazaní zaplatiť žalobcovi sumu povinných výdavkov /poistné a cestná daň/ vo výške 12 235,57 Eur s príslušenstvom. Ďalej sa žalobca domáhal, aby žalovaní boli zaviazaní nahradiť žalobcovi spravidla dosahovaný zisk za obdobie rokov 2004 - 2010 a žiadal nahradiť trovy konania. Súd prvej inštancie uznesením na pojednávaní konanom dňa 30.06.2010 pripustil zmenu petitu v celom rozsahu.

Súd prvej inštancie v predmetnej veci prvýkrát rozhodol rozsudkom zo dňa 14.01.2011, č. k. 12Cb/7/2005-442, a to tak, že určil, že odstúpenie zo dňa 17.12.2004 od KZ č. 09/09/2003, uzavretej dňa 09.09.2003 medzi žalobcom (ako kupujúcim) a žalovaným v 1 rade (ako predávajúcim), je neplatné. Vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol; žalovaným priznal náhradu trov konania. Svoj rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že návrh žalobcu sa zakladá na nedôvodnom tvrdení, pretože v čase odstúpenia od KZ č. 09/09/2003, t.j. dňa 17.12.2004 už medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade KZ č. 09/09/2003 stratila platnosť a účinnosť, čo vyplýva z čl. VII. ods. 1 Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok k LZ číslo LZS 03/02214, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným v 1. a 3. rade (sťažovateľom) (ďalej len „Dohoda o postúpení a započítaní pohľadávok“). Podľa názoru súdu prvej inštancie, odstúpiť možno len od zmluvy, ktorá je platná v čase odstúpenia a keďže predmetná KZ č. 09/09/2003 nebola v čase odstúpenia platná, nebolo možné od tejto zmluvy odstúpiť.

Na základe odvolania žalobcu zo dňa 25.03.2011, Krajský súd v Košiciach, ako odvolací súd, svojim uznesením zo dňa 25.11.2011, č. k. 2Cob/112/2001-475, zrušil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 14.01.2011, č. k. 12Cb/7/2005-442, vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a uložil mu vyhodnotiť všetky dôkazy a vysporiadať sa so všetkými námietkami účastníkov konania a rozhodnúť o uplatnenom petite.

V ďalšom konaní po rozhodnutí odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie zameral na vyjasnenie skutkových a právnych tvrdení účastníkov konania, pričom svojim v poradí druhým rozsudkom zo dňa 08.01.2013, č. k. 12Cb/7/2005-525, rozhodol tak, že návrh žalobcu na určenie, že odstúpenie od KZ č. 09/09/2003 zamietol a rovnako zamietol aj nárok žalobcu voči žalovaným a o uloženie povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu uhradených splátok úveru a vynútených opráv a reklamácií vo výške 105 344,42 Eur a úroky z omeškania z tejto sumy vo výške 8,5 % ročne od 27.09.2007 do zaplataenia. Svoj rozsudok

súd prvej inštalencie odôvodnil tým, že má preukázané, že v čase uskutočnenia úkonu odstúpenia od KZ č. 09/09/2003, t.j. v čase 17.12.2004 už medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade stratila predmetná KZ č. 09/09/2003 platnosť a účinnosť a teda, že od neplatnej kúpnej zmluvy nebolo možné platne odstúpiť; vzhľadom na to nepriznal žalobcovi ďalšie uplatnené nároky.

Voči uvedenému rozsudku súdu prvej inštalencie podal žalobca dňa 21.01.2013 odvolanie, na základe ktorého odvolací súd svojím uznesením zo dňa 29.05.2014, č. k. 2Cob/175/2013-569 (ďalej len „druhé rozhodnutie odvolacieho súdu“), zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštalencie zo dňa 08.01.2013, č. k. 12Cb/7/2005-525 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho uznesenia odvolací súd uviedol, že skutočnosť, že KZ č. 09/09/2003 nebola platná v čase odstúpenia od tejto zmluvy žalobcom (t.j. ku dňu 17.12.2004) z predložených dokladov nevyplýva, nakoľko na Dohode o postúpení a započítaní pohľadávok nie je uvedený dátum jej podpisu a teda záver súdu prvej inštalencie, že KZ č. 09/09/2003 zanikla pred odstúpením žalobcu zo dňa 17.12.2004 nie je predloženými dôkazmi preukázaný. V ďalšom konaní mal súd prvej inštalencie v zmysle pokynov odvolacieho súdu vyhodnotiť všetky predložené dôkazy a námietky účastníkov konania a na základe toho vo veci rozhodnúť.

Súd prvej inštalencie následne - po doplnení dokazovania v zmysle pokynov odvolacieho súdu - svojím v poradí tretím rozsudkom zo dňa 06.04.2016, č. k. 12Cb/7/2005-662, žalobu žalobcu opätovne v celom rozsahu zamietol a žalovaným priznal náhradu trov konania. Na základe doplnenia dokazovania dospel ku skutkovému záveru, že Dohoda o postúpení a započítaní pohľadávok bola uzavretá dňa 04.12.2003, kedy nadobudla platnosť a účinnosť, resp. bola v celom rozsahu splnená dňa 17.12.2003, zaplatením kúpnej ceny za predmetné motorové vozidlo žalovaným v 3. rade (sťažovateľom) v prospech žalovaného v 1. rade. V zmysle čl. VII ods. 1 Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok ku dňu podpisu tejto dohody zaniká platnosť a účinnosť kúpnej zmluvy, na základe ktorej zaplatil žalobca dodávateľovi (t.j. žalovanému v 1. rade) zálohu uvedenú v čl. I. ods. 2 Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok, tzn. sumu vo výške 662 871,- Sk. Zmluva na ktorú odkazuje čl. VII. ods. 1 Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok v tom zmysle, že stráca platnosť a účinnosť, je KZ č. 09/09/2003 uzavretá medzi žalobcom (ako kupujúcim) a žalovaným v 1. rade (ako predávajúcim). Z toho potom podľa názoru súdu

prvej inštancie vyplýva, že od neplatnej a neúčinnnej kúpnej zmluvy (t.j. KZ č. 09/09/2003) žalobca v decembri 2004, tzn. ku dnu 17.12.2004, nemohol platne odstúpiť. Na základe odvolania žalobcu zo dňa 02.05.2016, odvolací súd svojím uznesením zo dňa 31.08.2017, č. k. 2Cob/121/2016-718, opätovne zrušil rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 06.04.2016, č. k. 12Cb/7/2005-662 a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd stručne a bez primeraného a zákonom stanoveného odôvodnenia uviedol, že:

a) Dohoda o postúpení a započítaní pohľadávok nenadobudla platnosť a účinnosť, keďže v nej nie je uvedený dátum jej podpisu, ktorý účastníci dohody určili ako predpoklad jej platnosti a účinnosti (viď bod 52. odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu).

b) Podpísaním Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok, ktorá ale nenadobudla platnosť a účinnosť, nemohlo dôjsť k strate platnosti a účinnosti KZ č. 09/09/2003. KZ č. 09/09/2003 nezanikla, nestratila platnosť podpísaním neplatnej a neúčinnnej Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok. Záver súdu prvej inštancie, že KZ č. 09/09/2003 nebola platná v čase odstúpenia, preto od nej nebolo možné odstúpiť, nie je vzhľadom na uvedené skutočnosti správny (viď bod 53. odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu).

c) Súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí sústredil na preukázanie, či Dohoda o postúpení a započítaní pohľadávok nadobudla alebo nenadobudla platnosť a účinnosť a uviedol že vzhľadom na to, že kúpna zmluva LZS/03/02214 bola podpísaná 03.12.2003, možno predpokladať, že v tomto čase bola podpísaná aj Dohoda o postúpení a započítaní pohľadávok, a to dňa 04.12.2003. Na základe toho súd prvej inštancie uzavrel, že podpísaním Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok stratila platnosť a účinnosť KZ č. 09/09/2003, preto od nej žalobca nemohol platne odstúpiť, preto žalobu zamietol. Žiadnymi ďalšími skutočnosťami a dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a prednesenými sporovými stranami sa vôbec nezaoberal, aj keď mu to bolo uložené rozhodnutím odvolacieho súdu (viď bod 55. odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu).».

K podstate sporu sťažovateľka ďalej uvádza, že «[j]edinou spornou otázkou (skutočnosťou), ktorá je ako dôvod zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie výslovne

uvedená a špecifikovaná v odôvodnení napadnutého uznesenia odvolacieho súdu je otázka platnosti a účinnosti Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok a od toho sa odvíjajúca otázka platnosti ukončenia KZ č. 09/09/2003. Odvolací súd totiž v rámci odôvodnenia svojho napadnutého uznesenia opätovne - rovnako ako tak urobil aj vo svojom prechádzajúcom zrušovacom uznesení zo dňa 29.05.2014, č. k. 2Cob/175/2013-569 - kritizuje a spochybňuje právny názor súdu prvej inštancie, ktorý túto Dohodu o postúpení a započítaní pohľadávok vyhodnotil ako platný a účinný právny úkon, na základe čoho žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol; podľa názoru súdu prvej inštancie došlo na základe Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok k zániku KZ č. 09/09/2003 (vid' čl. VII. ods. 1. tejto Dohody), tzn. od neexistujúcej KZ č. 09/09/2003 nemohol žalobca dňa 17.12.2004 platne a účinne odstúpiť, rovnako ako mu z titulu tohto odstúpenia nemohli vzniknúť ani ďalšie žalobou uplatnené nároky.

V tejto súvislosti odvolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia (vid' bod 52.) výslovne uvádza, že „medzi žalovaným 3/, žalovaným 1/ a žalobcom bola uzatvorená dohoda o postúpení a započítaní pohľadávok LZ č. LZS/03/02214. Podľa čl. VII tejto dohody, dohoda nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu jej účastníkmi. Účastníci dohody dohodu podpísali, ale nie je v nej uvedený dátum, kedy k podpísaniu dohody došlo. Z tohto vyplýva, že dohoda o postúpení a započítaní pohľadávok nenadobudla platnosť a účinnosť, keďže nie je uvedený dátum jej podpisu, ktorý účastníci dohody určili ako predpoklad jej platnosti a účinnosti. Účastníci tejto dohody určili, že dohoda nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpisu a ak pri podpísaní dohody neuviedli dátum podpisu, spôsobili to, že dohoda nenadobudla platnosť a účinnosť.“

Uvedený právny názor odvolacieho súdu je nesprávny, v rozpore so zákonom ako i znením samotnej Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok, pričom predstavuje zo strany odvolacieho súdu zjavne svojvoľnú a presvedčivo neodôvodnenú aplikáciu príslušných právnych noriem vybudovanú a prijatú bez akéhokoľvek, nie to ešte presvedčivého a logického odôvodnenia. Odvolací súd súčasne tento svoj - podľa nášho názoru evidentne nesprávny a logicky neudržateľný - právny názor nijakým podrobnejším spôsobom nevysvetlil, resp. nepodložil relevantnými názormi právnej vedy alebo závermi súdnej praxe.

Sme presvedčení, že absencia uvedenia dátumu na písomnom právnom úkone nemá za následok neplatnosť tohto právneho úkonu. Písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou (§ 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka); táto podmienka bola v prípade Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok splnená, čo v konečnom dôsledku konštatuje aj samotný odvolací súd (viď bod 52. odôvodnenia: „Účastníci dohodu podpísali, ale...“). Rovnako tak skutočnosť, že táto Dohoda o postúpení a započítaní pohľadávok bola všetkými jej účastníkmi podpísaná, nie je medzi stranami sporu sporná.

Zároveň, aj podľa znenia sporného ustanovenia čl. VII ods. 2 Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok, „táto dohoda nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu jej účastníkmi“, nie ku dňu dátumu uvedeného účastníkmi na konci tejto Dohody. Predpokladom platnosti a účinnosti Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok tak nebolo uvedenie dátumu jej podpisu, ako to nesprávne a účelovo tvrdí odvolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia (viď bod 52.) ale to, či táto Dohoda je/bola všetkými jej účastníkmi riadne podpísaná; skutočnosť, že táto Dohoda bola všetkými účastníkmi podpísaná pritom nespochybňujú ani strany sporu, ani súd prvej inštancie a ani odvolací súd (!!!).

Otázka dátumu podpisania Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok je potom - vzhľadom na nesúlad v tvrdeniach žalobcu a žalovaných o dátume jej podpisu - ale len otázkou skutkovou, ktorú je potrebné vyhodnotiť na základe vykonaných dôkazov, nie otázkou právneho posúdenia.

Túto skutkovú otázku, t. j. otázku dátumu podpisu Dohody o postúpení a započítaní pohľadávok potom súd prvej inštancie - v zmysle pokynov uvedených v predchádzajúcom zrušovacom uznesení odvolacieho súdu (uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 29.05.2014, č. k. 2Cob/175/2013-569) - opätovne riešil, za týmto účelom doplnil dokazovanie (tak, ako mu to uložil odvolací súd), konkrétne výsluchom strán sporu a svedka [REDACTED] (na pojednávaní konanom dňa 14.04.2015 a 02.02.2016) a na základe všetkých vykonaných dôkazov ustálil, že Dohoda o postúpení a započítaní pohľadávok bola všetkými účastníkmi podpísaná dňa 04.12.2003. Podrobné a vyčerpávajúce odôvodnenia, ako súd prvej inštancie k tomuto záveru dospel, je uvedené na stranách 8 a 9 rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 06.04.2016, č. k. 12Cb/7/2005-662.».

Na základe uvedeného sťažovateľka v petite sťažnosti žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Cob 121/2016 z 31. augusta 2017 bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil, aby mu vec vrátil na ďalšie konanie a aby sťažovateľke priznal náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Podstatou sťažnosti je tvrdenie, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení otázky platnosti a účinnosti dohody o postúpení a započítaní pohľadávok. Vyriešenie uvedenej otázky bolo v spore predpokladom na posúdenie platnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy (v naratívnej časti označovanej ako „KZ č. 09/09/2003“). Sťažovateľka podrobne rozvádza, že právny názor krajského súdu, podľa ktorého tým, že účastníci dohody o postúpení a započítaní pohľadávok túto dohodu podpísali, ale neuviedli v nej dátum, keď k podpísaniu dohody došlo, čím mali založiť jej neplatnosť, je nesprávny, pretože platnosť a účinnosť dohody sa odvíja od jej podpisu a pre vec nie je rozhodujúce, kedy k podpisu dohody došlo. Túto okolnosť považuje za dôležitú len z pohľadu ustálenia skutkového stavu.

Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovatelia nemôžu v súčasnosti a nebudú môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré im zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. IV. ÚS 42/07).

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Zásada subsidiarity zahŕňa okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Zo sťažnosti vyplýva, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu bol rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 Cb 7/2005 z 2. februára 2016 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, čo znamená, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu sa konanie o určenie, že odstúpenie od kúpnej zmluvy je platné, neskončilo. V danom prípade nejde, resp. nešlo ešte o konečné rozhodnutie, dôsledkom ktorého by bolo právoplatné skončenie veci, prípadne zastavenie súdneho konania. Aj keď z formálneho hľadiska je napadnuté rozhodnutie rozhodnutím právoplatným, konanie ďalej pokračuje pred okresným súdom.

Po rozhodnutí vo veci sp. zn. II. ÚS 105/09 ústavný súd *mutatis mutandis* zastáva názor, podľa ktorého ak jeho rozhodovacia prax v minulosti spravidla nepripúšťala preskúmavanie rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorými boli zrušené v odvolacom konaní rozsudky prvostupňových súdov s poukazom na to, že takéto rozhodnutie odvolacieho súdu nie je „konečným“ rozhodnutím vo veci a sťažovateľ má v každom prípade možnosť domáhať sa na ústavnom súde ochrany základných práv a slobôd podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy proti konečnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré vzíde z konania nasledujúceho po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, na tomto svojom názore zotrváva, avšak v záujme poskytnutia účinnej ochrany základným právam účastníkov súdneho konania nemožno na tomto názore zotrvať bezvýhradne. Prípadmi hodnými odlišného prístupu sú najmä prípady takých rozhodnutí odvolacieho súdu, v ktorých tento porušil základné právo sťažovateľa ústavnoprocésneho charakteru, a to z toho dôvodu, že v takom prípade odmietnutím preskúmania ústavnosti postupu odvolacieho súdu a napravenia jeho pochybenia tohto druhu by bol účastník vystavený v konaní nasledujúcom postupu súdu prvého stupňa viazaného právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v konaní, ktoré bolo poznačené porušením ústavnoprocésnych práv jeho účastníka. Nebola by účinnou ochrana poskytovaná základným právam a slobodám fyzických a právnických osôb ústavným súdom, ak by ústavný súd nemohol zasiahnuť a následky porušenia základných práv a slobôd odstrániť prv, ako skončí konanie vo veci konečným rozhodnutím, navyše nevyhnutne akceptujúcim právnym názorom vysloveným odvolacím súdom v jeho rozhodnutí postihnutom vadou spočívajúcou v porušení ústavnoprocésnych práv účastníkov takéhoto konania.

Formulovaný a postupne sa stabilizujúci názor (napr. aj vo veciach sp. zn. II. ÚS 285/2010, II. ÚS 387/2010, III. ÚS 508/2011) si pri rozhodovaní o predloženej sťažnosti vyžaduje, aby ústavný súd skúmal, či právny názor vyslovený krajským súdom v napadnutom rozhodnutí kladie v celej jeho šírke na ďalšie rozhodovanie o sťažovateľkinej veci záväzné požiadavky vedúce k porušeniu označených práv, ktoré by pri prípadnom neskoršom ústavno-súdnom prieskume meritórneho rozhodnutia už neboli odstrániteľné.

Podľa názoru ústavného súdu namietanie nesprávnosti, nezákonnosti a arbitrárnosti rozhodnutia krajského súdu ako odvolacieho súdu nemôže byť samo osebe dôvodom na namietanie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka mala a aj bude mať v ďalšom štádiu konania možnosť pred okresným súdom a následne prípadne aj pred krajským súdom uplatniť ochranu označených práv, ako aj svoju argumentáciu týkajúcu sa skutkovej a právnej stránky predmetnej veci, z čoho vyplýva, že má ešte k dispozícii iný právny prostriedok ochrany tých práv, ktorých porušenie namieta vo svojej sťažnosti (m. m. I. ÚS 87/2015).

Okolnosť, že prvostupňový súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, neznamená, že sťažovateľka sa nemôže brániť v ďalšom štádiu konania na základe totožnej argumentácie, akú predložila v prerokovanej sťažnosti ústavnému súdu, s tým, že všeobecné súdy budú musieť zvážiť relevanciu tejto argumentácie a podľa svojho úsudku ju zohľadniť v rámci svojho rozhodovania (I. ÚS 87/2015).

Ústavný súd uzatvára, že v danej veci nezistil dôvody na pripustenie výnimky zo zásady nevstupovať do rozhodnutí súdov, ktorými boli zrušené rozhodnutia súdov nižšej inštancie. Na základe uvedeného tak dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto jej sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

O ďalších návrhoch sťažovateľky formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu, vrátenie veci krajskému súdu na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania) z dôvodu odmietnutia sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2018